

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2015

GESKIEDENIS V2

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING AAN KANDIDATE

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A (drie brongebaseerde vrae) en AFDELING B (drie opstelvrae) wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

- VRAAG 1: BURGERLIKE WEERSTAND, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA
- VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE
- VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT DIE HEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

- VRAAG 4: BURGERLIKE WEERSTAND, 1970's TOT 1980's
SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's
- VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE: ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE
- VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989
2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat nodig word om hierdie vrae te beantwoord kan in die ADDENDUM gekry word.
 3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
 4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN vraag moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan of 'n brongebaseerde vraag of 'n opstelvraag wees.
 5. In die beantwoording van die vrae moet kandidaat hul kennis, vaardighede en insig gebruik.
 6. Die blote oorskryf van bronne as antwoorde sal kandidaat benadeel.
 7. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstel wat in hierdie vraestel gebruik word.
 8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN (1) vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, uit hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM.

VRAAG 1: HOE HET DIE FILOSOFIE VAN SWARTBEWUSSYN DIE SUID-AFRIKAANSE JEUG IN DIE 1970s BEÏNVLOED?

Bestudeer Bronne 1A, 1B, 1C, 1D en 1E en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Verwys na Bron 1A.

1.1.1	Haal 'n sin uit die bron wat aandui dat Thenjiwe Mtintso die Swartbewussynbeweging ondersteun het.	(1 x 1)	(1)
1.1.2	Omskryf die begrip <i>Swartbewussyn</i> in jou eie woorde.	(1 x 2)	(2)
1.1.3	Wie, volgens Thenjime was die Nasionaliste?	(1 x 2)	(2)
1.1.4	Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis, verduidelik wat Thenjime met die volgende bedoel het met: 'blanke mense moet probeer om hul eweknieë te bevry'.	(1 x 2)	(2)
1.1.5	Verduidelik waarom jy dink die apartheidsregering aanvanklik die Swartbewussynsbeweging ondersteun het.	(2 x 2)	(4)

1.2 Lees Bron 1B.

1.2.1	Hoe verstaan jy die begrip " <i>bevryding</i> "?	(1 x 2)	(2)
1.2.2	Waarom, volgens die bron, was Khotso so gretig om die stelsel van apartheid te vernietig?	(1 x 2)	(2)
1.2.3	Haal bewyse uit die bron aan wat aandui dat die studente vasbeslote was om apartheid te beveg.	(1 x 2)	(2)

1.3	Verduidelik hoe die inligting in Bron 1A die bewyse in Bron 1B ondersteun ten opsigte van die doelwitte van die Swartbewussynsbeweging.	(2 x 2)	(4)

1.4 Raadpleeg Bron 1C.

- 1.4.1 Wat, volgens die bron, het aanleiding gegee het tot die Soweto Opstand? (1 x 2) (2)
- 1.4.2 Wie, volgens die bron, was die eerste om te reageer op die instruksie wat deur die Bantoe Departement van Onderwys uitgereik was? (1 x 2) (2)
- 1.4.3 Verduidelik die impak wat Bantoe Onderwys op swart Suid-Afrikaanse leerders gehad het. (1 x 2) (2)

1.5 Raadpleeg Bron 1D.

- 1.5.1 Verduidelik hoe die invloed van Swartbewussyn in die visuele bron uitgebeeld word. (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Verduidelik die beperkinge van die visuele bron vir studente wat die Soweto Opstand bestudeer. (2 x 2) (4)
- 1.5.3 Wie volgens die bron was verantwoordelik vir Biko se dood? Gebruik 'n visuele leidraad uit die bron om die vraag te beantwoord. (1 x 2) (2)

1.6 Gebruik Bron 1E.

- 1.6.1 Hoe het die studente teenoor die polisiegeweld gereageer? (1 x 2) (2)
- 1.6.2 Haal bewyse uit die bron aan wat aandui dat die verbanne ANC trots was op die aksies wat deur die studente van Soweto geneem was. (1 x 1) (1)
- 1.6.3 Waarom dink jy het die ANC die aksies van die Soweto studente ondersteun? (2 x 2) (4)

- 1.7 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van omtrent AGT reëls (omtrent 80 woorde) waarin jy die invloed van die filosofie van Swartbewussyn op die Suid-Afrikaanse jeug in die 1970's verduidelik.

(8)
[50]

**VRAAG 2: HET SLAGOFFERS VAN MENSEREGTE SKENDINGS AFSLUITING
DEUR DIE PROSES VAN DIE WAARHEIDS-EN-
VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) GEVIND?**

Bestudeer Bronne 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Verwys na Bron 2A.

2.1.1 Omskryf die begrip *rekonsiliasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)

2.1.2 Verduidelik waarom jy dink die WVK dit noodsaaklik gevind het om die plakkaat te publiseer. (2 x 2) (4)

2.1.3 Lewer kommentaar oor die toepaslikheid van die woorde in die bron: "Deur ons stories van die verlede te vertel, sodat ons die pad na rekonsiliasie saam kan loop". (2 x 2) (4)

2.2 Raadpleeg Bron 2B.

2.2.1 Waarom, volgens die bron het Jeffery Benzien amnestie ontvang? (1 x 2) (2)

2.2.2 Hoe, volgens die bron het Jeffery Benzien sy slagoffers gemartel? (2 x 1) (2)

2.2.3 Verduidelik hoe die inligting in die bron die doelwitte van die WVK oordra. (2 x 2) (4)

2.3 Bestudeer Bron 2C.

2.3.1 Waarom was die betogers teen die toekenning van amnestie aan Benzien gekant? Gebruik 'n visuele leidrade vanuit die bron om die vraag te beantwoord. (1 x 2) (2)

2.3.2 Verduidelik die boodskap wat in hierdie foto oorgedra word. (2 x 2) (4)

2.3.3 Verduidelik of die betogers in hul aksies geregverdig was. (2 x 2) (4)

2.4 Lees Bron 2D.

- 2.4.1 Gee TWEE maniere wat daarop aandui dat die WVK na die Suid-Afrikaanse publiek uitgereik het. (2 x 1) (2)
- 2.4.2 Verduidelik waarom die WVK verhore daaglik oor die radio en nasionale televisie daaglik uitgesaai was. (2 x 2) (4)
- 2.4.3 Waarom het Herman die WVK proses as 'n sukses beskou? (2 x 2) (4)
- 2.4.4 Verduidelik tot watter mate 'n student die inligting in hierdie bron as betroubaar in die konteks van die werk van die WVK sal beskou. (2 x 2) (4)

- 2.5 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van AGT reëls (omtrent 80 woorde) waarin jy verduidelik of die slagoffers van menseregte-skendings afsluiting deur die prosesse van die WVK gevind het. (8)
- [50]**

VRAAG 3: WAT WAS DIE IMPAK VAN DIE BELEIDSRIGTINGE VAN DIE INTERNASIONALE MONETÊRE ORGANISASIES OP ONTWIKKELENDE LANDE?

Bestudeer Bronne 3A, 3B en 3C en beantwoord die vrae wat volg.

3.1 Lees Bron 3A.

- 3.1.1 Watter impak, volgens die bron, het die IMF, Wêreldbank en WHO op gewone mense gehad? (4 x 1) (4)
- 3.1.2 Wat was die doelwit van die 'yster-driehoek'? (1 x 1) (1)
- 3.1.3 Verskaf redes waarom die inligting in die bron as partydig teenoor die IMF, Wêreldbank en die WHO beskou kan word. (2 x 2) (4)
- 3.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik die negatiewe effekte wat die IMF, Wêreldbank en WHO op ontwikkelende lande gehad het. (2 x 2) (4)

3.2 Verwys na Bron 3B.

- 3.2.1 Haal 'n sin uit die bron wat aandui dat die WHO sy doelwit van handelsvryheid bereik het. (Standpunt 1) (1 x 1) (1)
- 3.2.2 Hoe volgens die bron, het die WHO die arm lande bevoordeel? (Standpunt 1) (4 x 1) (4)
- 3.2.3 Vergelyk Standpunt 1 met Standpunt 2. Verduidelik hoe hierdie bronne met betrekking tot die rol van die WHO verskil. Ondersteun jou antwoord met bewyse uit die bron. (2 x 2) (4)
- 3.2.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis, verduidelik waarom die beleidsrigting van die WHO gekritiseer was. (Standpunt 2) (2 x 2) (4)
- 3.2.5 Verduidelik hoe die storting van gesubsidieerde voedsel plaaslike produksie van ontwikkelende lande ondermyn het. (2 x 2) (4)

3.3 Raadpleeg Bron 3C.

- 3.3.1 Watter lande was die meeste deur die voorwaardes van die Strukturele Aanpassingsprogramme (SAP) geaffekteer? (2 x 1) (2)
- 3.3.2 Watter boodskappe word in hierdie spotprent aangaande die IMF en Wêreldbank in 'n globale konteks uitgebeeld? (2 x 2) (4)
- 3.3.3 Wat was die hoofrede waarom ontwikkelende lande armer geword het? (1 x 2) (2)
- 3.3.4 Gebruik die visuele leidrade in die bron om die gevolge van die Strukturele Aanpassingsprogramme (SAP) op ontwikkelende lande te beskryf. (2 x 2) (4)
- 3.4 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van omtrent AGT reëls (omtrent 80 woorde) waarin jy die impak van die beleidsrigtings van die Internasionale Monetêre Organisasies op ontwikkelende lande verduidelik. (8)

[50]

AFDELING B: OPSTELTIPE VRAE

Beantwoord ten minste EEN (1) vraag, maar nie meer as TWEE (2) vrae uit hierdie afdeling.

Jou opstel moet omtrent DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's.

“P.W. Botha se beleid van hervorming en onderdrukking was met intensiewe verset te moet gekom.”

Evalueer hierdie verklaring krities deur te verwys na die rol wat interne verset in die ondergang van P.W. Botha se apartheidsregering in die 1980's gespeel het.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN AANVAARDING VAN DIE VERLEDE: ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE.**

Verduidelik tot in watter mate die toename in geweld en konflik die onderhandelingsproses in Suid-Afrika tussen 1990 en 1994 bespoedig het.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELD-ORDE: DIE GEBEURE VAN 1989.**

“Gorbachev se hervorming in die Sowjetunie het 'n betekenisvolle impak op Suid-Afrika se politieke landskap gehad.”

Bespreek hierdie verklaring krities en ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]**TOTAAL: 150**